

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

9 Quid sit possessio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

Minores non habent dominium in communis. consumuntur, habere nudum vsum seu ius vtendi separatum ab omni dominio.

Patet ex decretis Pontificum Nicolai & Clementis, quibus tres alij Pontifices consentiunt: estque communior sententia DD.

Probatum Primò; Quia cum hæc possint separari, nihil mirum si de facto in aliquo ordine sint separata.

Secundò, Certum est, Religiosos singulos tantummodò habere talem vsum, absque omni dominio: nam quidquid habent, potest illis ad nutum Superioris auferri sine vlla iniuria, quod neque hi, qui sunt alterius sententia, negant vel negare possunt; nam hoc est de essentia paupertatis Euangelica: ergo nihil est incommodi, si id ipsum in aliqua communitate constituatur; ita vt ipsa tota nihil habeat, nisi nudam rei concessionem ad vsum, sine omni proprietate dominij.

³⁵ *Obiectio- nes.* Obijciunt Primò, Ioannes XXII. Extr. Ad conditorem, dicit se abdicare a se & à Sede Apostolica, omne dominium harum rerum, ne Fratres Minores prætant illud esse apud Sedem Apostolicam, ergo vel est apud nullum, vel est apud ipsos Minores.

Respondeo, Fideles, qui istas res largiuntur, vel intendunt sibi reservare earum rerum dominium donec consumantur, vel non intendunt: si intendunt, manet apud ipsos: si non intendunt, transit ad Sedem Apostolicam; nam post renuntiationem illam alij Pontifices rursus illud admiserunt, vt habetur in priuilegiis Minorum, verbo Paupertas. Itaque Sedes Apostolica habet dominium non solum rerum immobilium, sed etiam omniam mobilium Ordini à Fidelibus absolutè donatorum, ita vt possit Ordinem huic priuare sine iniuria.

Obijciunt Secundò, Vsus distinctus à dominio est qui competit alicui in re aliena, salua rei substantia; vt habetur Institut. de Vsu & habitatione, & patet ex dictis, ergo ille vsus, quo quis potest rem consumere, non est distinctus à dominio: ac proinde Minores talium rerum habebunt dominium.

³⁶ Resp. Negando consequentiam: nam solum sequitur, hunc vsum, quo quis potest consumere rei substantiam, non esse talem, qualis est ille de quo Iura loquuntur, qui propriè & strictè dicitur vsus.

Differunt hic vsus & ille de quo Iura. Est autem magna differentia inter hos duos vsus: et si enim vterque sit ius quoddam vtendi; tamen hic de quo nunc loquimur, quem ponimus in Minoribus, (qui que *Vsus facti* vocari solet) est ius ad nutum reuocabile. vnde si dominus tollat rem quam dedit, non faciet illis iniuriam. ille verò de quo Iura (quem *Vsum iuris* vocant) non est reuocabilis: vnde si dominus tollat rem ante tempus concessum, faciet iniuriam. Deinde hic extendit se ad rei consumptionem, donationem, venditionem, sicut dominium; ille verò solum ad vsum, in quo salua manet domino rei substantia. Vnde hic vsus ratione iuris est minor altero; ratione tamen functionum ad quas se extendit, est maior.

Obijciunt Tertio, D. Tho. quæst. 78. a. 1. docet, in illis rebus, quæ vsu consumuntur, cuiusque conceditur vsus, concedi etiam rem ipsam eiusque dominium. vnde colligitur, in mutuo talium rerum non posse exigi vsuram. i. pretium vsus distinctum à pretio rei: ergo sentit *ius vtendi* non distingui in his à dominio.

³⁷ Resp. D. Thom. loquitur de vsu, seu iure vtendi absolute & independentè ab alio; quod sanè nihil vel parum distinguitur à dominio in talibus rebus, quæ vnico actu consumuntur: nos verò loquimur de iure vtendi dependentè ab alio, quod distinguitur à dominio rei.

Inferes: Ergo hoc ius poterit pretio vendi, retento dominio directo; & alio contractu vendi poterit ipsum dominium: quod est aperire magnam fenestram vsuris.

Resp. Concedo, absolute posse vendi hoc Ius seu hunc vsum; sed minoris valet quàm dominij rei, vel Ius irrevocabile vtendi. Non enim tantum valet ius ad nutum alterius reuocabile, quantum ius irrevocabile. Neque ius quod conceditur solum ad vsum determinatum, quanti illud quod ad indeterminate. Quod si quis alio contractu velit vendere dominium directum, non potest plus vendi quàm per se valeat seorsim ab illo vsu; & ita pretium vsus & pretium dominij illius directi non superabunt iustam rei astimationem: sed hic modus contrahendi non est vsitatus; nam facile palliaretur vsuras; quamuis per se non sit illicitus.

³⁸ Obijciunt Quarto, Si vsus distinguitur à dominio, ergo Ioannes XXII. errauit.

Respondeo Primò, Esto; quia non in quaestione pertinet ad fidem; neque ipse asseruit suam sententiam tamquam ad fidem pertinentem; neque alios obligare ad ita sentiendum voluit: sed solum quid sibi videretur vt vir doctus explicuit.

Resp. Secundò, si quis benè rem totam introspeciat, deprehendet non esse differentiam inter has sententias, nisi in modo loquendi, non enim negasset Ioannes, Fratres Minores sine consensu Superioris non posse vendere cibos, qui illis apponuntur: & Superiores posse illis auferre sine iniuria. vnde quando vult eos habere dominium, non loquitur de dominio propriè dicto; sed de quodam iure, quod in effectu æquè valet ac dominium; quia ita liberè consumunt ac si domini essent. Vide Franciscum Sarmiento, de Reddibus parte 1. cap. 1.

DVBITATIO IX.

Quid sit possessio.

³⁹ Notandum est, possessionem dici à pedum possessione, vt habetur L. 1. §. de Acquir. vel amit. possess. nam per *pedum positionem* super bona immobilia, quæ sunt pœuillima, vt super agrum vel fundum, solet acquiri possessio. tribuitur autem hoc nomè interdum ipsis rebus possessis. Sed hoc loco accipimus pro actu, vel iure possidendi, à quo denominatur quis possessor. Actus possidendi dicitur Possessio facti. Ius possidendi dicitur Possessio iuris. Vtraque nobis est explicanda.

⁴⁰ Dico Primò, Possessio facti est detentio rei, corporis, & animi, & iuris adminiculo. Ita Sil. verbo *Dominium* q. 2. ex Hostiensis. eam explicat ex parte facti quid. Couar. ad regulam Possess. p. 2. n. 2. in principio.

Prima pars, est detentio rei; vbi rem accipio in genere, quia non solum res corporales, sed etiam incorporeæ, vt census, beneficium, seruitus, & similia dicuntur possideri à Theologis; quæ à Iurisperitis dicuntur quasi possideri, vt notat Couar. supra. Nomine autem *detentionis*, intelligitur etiam

etiam apprehensio prima, quæ ordinariè requiritur; quæ apprehensio est possessionis inceptio, & acquisitio, vt notat Couar.

Secunda, corporis adminiculo; quia vt res aliqua incipiat possideri, debet aliquo modo corporaliter apprehendi manibus, pedibus, oculis, vel simili modo, in se, vel in alio, in quo censetur contineri; vt statim dicemus.

Tertia, animi adminiculo; quia debet eam apprehendere animo possidendi. Vnde depositarius non dicitur possidere depositum, quia non detinet illud animo retinendi sibi.

Quarta, iuris adminiculo, non quod omnis possessio facti sit iusta; (nam fur verè possidet rem furtiuam) sed quia ius facit vt talis detentio sufficiens censetur ad constituendam possessionem; nec eam impedit, sicut impedit ne detentio rei facta, vt loci religiosi, facta à laico, censetur possessio; vt patet L. Qui vniuersas. 30. de Acquir. & amit. possessione.

41 **Possessio iuris.** Dico Secundò, *Possessio iuris est ius insistendi alicui rei, tamquam suæ, non prohibita possideri.* Ita Bartol. in L. 1. de Acquir. vel amit. poss. & Couarr. supra num. 3.

Prima pars, est ius, vt excludatur possessio facti, quæ formaliter est ipsa occupatio & detentio, vnde hoc ius oritur, si iusta fuerit. quod si illa detentio fuerit iniusta, non oritur ex ea ius in conscientia; vnde solum dicitur possessio facti: quamuis Iurisperiti omnem possessionem ius appellent, respicientes forum externum.

Secunda, insistendi rei, vt excludatur dominium quod per se & formaliter tantum est ius disponendi de re. Hoc verò ius in eo situm est, quod possessor possit rem pacificè tenere, & iuris remedijs, & interdum etiam armis tueri aduersus perturbantes, quod hic dicitur *insistere rei*.

Tertia, tamquam suæ. Si quis insistat rei nomine alterius, non erit vera possessio. vnde tutor non est possessor bonorum pupilli; quia illa non detinet vt sua, sed nomine pupilli: nam pupillus possidet per tutorem. Sic etiam possum aliquid possidere per seruum, & per filium, *vt autem possideam per alium*, requiritur vt ille habeat animum rem detinendi pro me. si enim intendat pro se detinere, id est, tamquam suam, non possideo per illum: quia non meo nomine, sed suo detinet. Excipio tamen seruum & filium nondum emancipatum. hi enim, cum sint eius conditionis vt non acquirant sibi, acquirunt nobis; et si hunc animum non habeant, vt docet Couarru. supra: quod intellige, si iuste acquirant. si enim acquisitio esset iniusta, nec sibi nec nobis acquirerent; sed possessio maneret apud antiquum dominum. Colligitur Instit. Per quas personas nobis acquir. §. Item placet, in fine. & L. Quod seruus. 24. de Acquir. posses.

42 **Per alium possidere**

Seruus & filiusfam. non acquirunt nec possident sibi.

Quarta, non prohibita possideri, quia nemo potest habere ius possidendi contra Iuris dispositionem, seu Iure resistente; vt rei sacra, loci publici, decimarum à laico.

DVBITATIO X.

Quomodo diuidatur possessio.

43 **R** Esp. Etsi varijs modis diuidi possit, nimirum vel pro diuersitate titulorum, vel ratione bonæ & malæ fidei; vñtissima tamen est ea

diuisio, quæ in *Ciuilem* & *Naturalem* diuiditur. *Ciuilis est qua solo animo retinetur.* quamuis enim *Ciuilis possessio* initio vt incipias possidere, requiratur adminiculum animi pariter & corporis, vt dictum est; tamen postea vt retineas & continues possessionem, sufficit animus retinendi rem, nec desistendi à possessione, vt habetur Instit. de Interdictis. §. Possidere. Hoc modo possidet is qui abest à rebus suis, sed animo eas retinet & occupat. Dicitur autem hæc *possessio ciuilis*, tum quia magis constat Iure ciuili, quàm naturali; cum naturalis modus possidendi sit per corporalem insistentiã: tum quia parit effectus ciuiles, scilicet vsucapionem rei, & dominium fructuum.

Naturalis est qua corpore simul & animo retinetur; vt quando quis occupat rem vt suam. potest hæc *naturalis* coniungi cum *ciuili*; vt quando quis est præsens per se vel alium, rebus quas ciuilitèr possidet: diciturque tunc possessor ciuilitèr & naturaliter possidere: quæ possessio est firmissima. Potest etiam esse separata à *ciuili*: vt si inuafor occupet rem meam immobilem; ego ciuilitèr, ille naturaliter eam possidet. hæc possessio infirmior est quàm ciuilis. Ad hoc tamen valet ne possessor possit ab extraneo deturbari, & interdum ne ab ipso quidem domino sine auctoritate publica.

Sed aduerte, hæc duo nomina interdum aliter accipi; nempe, vt *possessio Ciuilis* dicatur, qua res possidetur quoad dominium directum. *Naturalis* autem, qua possidetur secundum vsufructum, vel vsu, vel habitationem, vel alia iura diuersa, à dominio, vt docet Couarru. ad reg. Possessor. p. 2. n. 4. Sic fructuarius possidet rem nomine suo naturaliter, quoad vsufructum; quamuis non possideat eam nomine suo, quoad dominium directum. Idem possidet vsufructum (seu ius vtendi fruendi, quod habet in re) ciuilitèr. Supradictis duabus speciebus possessionis à quibusdam DD. addi solet tertia, quam vocant *Ciuilissimam*, quæ sola legis ordinatione constat, de qua infra n. 48.

DVBITATIO XI.

Quibus modis acquiratur possessio.

R Esp. Tribus modis acquiri, *Apprehensione vera, apprehensione ficta, legis dispositione.*

Apprehensio vera est quæ fit manibus vel pedibus. hæc est necessaria, quando acquirenda est possessio earum rerum quæ dominum non habet, vt ferarum, gemmarum, thesaurorum, insularum, fluminum. Item hereditatis relicta; quia domino caret, qui eam tradat, quando quis etiam clam vel vi possidere vult, requiritur vera apprehensio. denique si alius rem possideat, qui tibi nolit possessionem tradere, debes eam verè apprehendere, vt possideas. Nisi fortè auctoritate Iudicis ea tibi eminus ostendatur, & ficto modo tradatur. Vide Antonium Gomezium in legem 45. Tauri, numero 55.

Apprehensio ficta locum habet, quando res habet possessorem à quo tradatur; vel quando loco possessoris auctoritate Iudicis traditur; huius sunt varij modi: vñtiores sunt isti,

1. Si antiquus possessor tradat alteri, cui vult possessione cedere, claues domus in qua sunt merces tradendæ; idque apud ipsam domum, seu in præsentia domus, vt probat Couarru. l. 3. Variarum

Ciuilis possessio quid.

44 *Naturalis possessio.*

45

Ciuilissima.

46

Vera apprehensio ubi sit necessaria.

47

Ficta ubi locum habeat.